

การสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานโดยใช้จักรยานสำหรับท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี The Development of Bicycle Route for Tourism in Chanthaburi Province

ปรัชกรณ์ เศรษฐเสถียร*, กฤติยา เกิดผล, พงศธร จันทร์ตรี

Pratchaporn Setsathien, Kittiya Kerdphon, Pongsaton Chantri

สาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี 22000

Logistics Engineering, Faculty of Industrial Technology, Rambhai Barni Rajabhat University,
Chanthaburi 22000 Thailand

*Corresponding author E-mail: pratchaporn.s@rbru.ac.th

(Received: October 20 2019 ;Revised: December 7 2019; Accepted: January 8 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี โดยการศึกษาเส้นทางคณะผู้วิจัยได้ศึกษาเส้นทาง และสถานที่สำคัญต่างๆ ในพื้นที่ตัวเมือง ซึ่งทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักท่องเที่ยว โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักท่องเที่ยวจำนวน 400 ราย จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลจากการเก็บแบบสอบถาม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.5 มีอายุมากกว่า 41 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.7 ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 37 มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาท ถึง 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.5 ต้องการปั่นจักรยานเพื่อการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 21.5 ระยะทางที่ต้องการใช้ในการปั่นจักรยาน คือ 9.1 กิโลเมตรขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการปั่นจักรยานมากกว่า 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.3 ความคาดหวังที่มีต่อเส้นทางจักรยาน คือ ความปลอดภัย และความคาดหวังต่อสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ต้องการช่องทางจักรยานที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 และ 4.53 ตามลำดับ และทำการสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยาน จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเส้นทางจักรยาน จึงได้เสนอรูปแบบเส้นทางจักรยานออกมาทั้งหมด 2 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ 1 เริ่มต้นจากชุมชนริมน้ำส้นสุดที่ชุมชนริมน้ำ ระยะทาง 11.6 กิโลเมตร และเส้นทางที่ 2 เริ่มต้นจากชุมชนริมน้ำส้นสุดที่ชุมชนริมน้ำ ระยะทาง 10 กิโลเมตร และในเส้นทางนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงเส้นทางให้แตกต่างจากเส้นทางที่ 1 เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้มีตัวเลือกเส้นทาง ที่ต้องการปั่นมากที่สุด

คำสำคัญ : การออกแบบเส้นทางจักรยาน, ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว, การปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

Abstract

A purpose of this project is to study route and support for tourists and to study cycling routes tourism in central Chanthaburi in order to propose a guideline for creating a route pattern for cycling in central Chanthaburi. By studying the route, the research team studied the route and various important places in the downtown area which were conducted interviews and collecting data from questionnaires. To study the expectations of tourists by the sample group was 400 tourists. Then, the questionnaire was used to verify the accuracy by finding the consistency index (IOC) and finding the value. The reliability of the questionnaire from Cronbach's alpha coefficients formula was found. The results from the questionnaire found that most tourists were male, 63.5% were older than 41 years old, accounting for 62.7%. Accounted for 37%, with a monthly income of 20,001 baht to 30,000 baht, equivalent to 44.5%. Needing to use a bike for exercise, representing 21.5%. The distance that needs to be used for maintenance. The bike is 9.1 kilometers or more, which is 35.4%. The time spent in cycling more than 1 hour is 34.3%. The expectation for bike routes is safety and further expectations. The facility is to require a clear bike channel with an average of 4.69 and 4.53 respectively, and creating a bicycle path pattern. Then, an expert will check the accuracy of the line. Therefore, the bike has proposed a total of 2 new routes, namely Route 1, starting from the waterfront community, ending at the waterfront community, a distance of 6.6 kilometers and route 2, starting from the waterfront community, ending at the waterfront community. Distance of 10 kilometers, and in this route, there is a change in the route to be different from route 1 so that the traveler has the most route options to spin.

Keywords : Bicycle routes design, Tourist expectations, Cycling for tourism

บทนำ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายทั้งแหล่งธรรมชาติดินแดนประวัติศาสตร์แหล่งชุมชน และศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น อีกทั้งได้มีการสนับสนุนให้มีวิธีท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวแบบผสมผสาน (สมาคมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2559) ซึ่งการท่องเที่ยวแบบผสมผสานตอบสนองต่อนโยบายกระทรวงมหาดไทยในปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเส้นทางจักรยาน เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้เส้นทางจักรยานในการท่องเที่ยว (กระทรวงมหาดไทย, 2560)

จังหวัดจันทบุรีได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบผสมผสานโดยผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวโดยใช้จักรยานเป็นยานพาหนะในการเดินทาง (การท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดจันทบุรี, 2560) ซึ่งพื้นที่ตัวเมือง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์สำคัญหลายแห่ง เช่น ศาลหลักเมือง ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อาสนวิหารพระนางมารีอา ปฏิสนธินิรมล ชุมชนเก่าริมน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีที่พัก แหล่งอาหาร และสถานที่ท่องเที่ยวอีกมากมาย แต่การใช้จักรยานเป็นยานพาหนะในการท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่นิยมมากนักเนื่องจากเป็นพื้นที่มีการจราจรติดขัดอันตรายค่อนข้างลำบาก และยังไม่มีเส้นทางจักรยานที่ชัดเจน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวโดยการปั่นจักรยานเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยวในตำบลวัดใหม่ ตำบลตลาด และตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 1,973,797 คน (สำนักงานสถิติจันทบุรี, 2561) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยอ้างอิงจากสูตร Taro Yamane ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นต้องใช้ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 400 ตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย ได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ซึ่งใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) และการหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ซึ่งหากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟามากกว่า 0.7 ถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีเบื้องต้น
- 2) ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเกี่ยวกับจักรยานท่องเที่ยว เพื่อวิเคราะห์ออกแบบแบบสอบถามและสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยาน
- 3) ประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการออกแบบแบบสอบถามนักท่องเที่ยว 400 ชุด เพื่อศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี
- 4) เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เพื่อนำไปใช้ในการสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานต่อไป
- 5) สร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จักรยานในจันทบุรี จากการศึกษาข้อมูลของพื้นที่ตัวเมือง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลวัดใหม่ ตำบลตลาด และตำบลจันทนิมิต ซึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีได้มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ ศาลหลักเมือง ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช วัดแม่พระปฏิสนธินิรมล (โบสถ์วัดคาทอลิก) พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช วัดป่าคลองกุ้ง วัดไผ่ล้อม (พระอารามหลวง) ชุมชนเก่าท่าหลวง (ถนนสุขาภิบาล) ตลาดพลอย ตลาดจตุจักร เป็นต้น และการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มนักปั่นจักรยานโดยสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

ด้วยคำถามประกอบการสัมภาษณ์ที่มุ่งเน้นเพื่อการออกแบบสอบถามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเส้นทางจักรยาน ทำให้พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มนักปั่นจักรยานจากชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพ จังหวัดจันทบุรี นักปั่นนิยมปั่นจักรยานกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-10 คน ช่วงเวลาที่ปั่นขึ้นอยู่กับความสะดวกของแต่ละกลุ่ม บางกลุ่มสะดวกเช้า บางกลุ่มสะดวกช่วงเย็น บางกลุ่มสะดวกช่วงหลังเลิกงาน จุดประสงค์หลักในการปั่นจักรยาน คือ การออกกำลังกาย ซึ่งในการปั่นของแต่ละวันระยะทางจะไม่เท่ากัน เนื่องจากขึ้นอยู่กับความสะดวกของนักปั่น นอกจากนี้ในพื้นที่ตัวเมืองจันทบุรี ไม่เป็นที่นิยมในการปั่นจักรยาน เนื่องจากการจราจรติดขัด และไม่มีเส้นทางจักรยาน ทำให้มีความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยในการปั่นจักรยาน การสร้างเส้นทางจักรยานในพื้นที่ตัวเมืองมีความ

เป็นไปได้แต่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก อยากให้มีเส้นทางจักรยานที่ชัดเจน เป็นต้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปั่นจักรยานในชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพ จังหวัดจันทบุรี สะท้อนให้เห็นถึงความคาดหวังของนักปั่นจักรยานในปัจจุบันว่ามีความคาดหวังอย่างใดต่อการปั่นจักรยาน ผู้วิจัยจึงนำบทสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อนำมาออกแบบศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย สามารถดูได้ดังตารางที่ 1-6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของเพศผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	254	63.5
หญิง	146	36.5
รวม	400	100

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของอายุผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	18	4.5
21 – 30 ปี	33	8.3
31 – 40 ปี	98	24.5
มากกว่า 41 ปี	251	62.7
รวม	400	100

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของอาชีพผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	29	7.2
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	148	37.0
พนักงานเอกชน	67	16.8
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว	84	21.0
รับจ้างทั่วไป	21	5.3
เกษตรกร	32	8.0
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	11	2.8
ไม่ประกอบอาชีพ	0	0.0
อื่นๆ	8	2.0
รวม	400	100

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของรายได้ต่อเดือนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	21	5.3
10,001 – 20,000 บาท	48	12.0
20,001 – 30,000 บาท	178	44.5
30,001 – 40,000 บาท	126	31.5
40,001 – 50,000 บาท	18	4.5
50,001 บาท ขึ้นไป	9	2.3
รวม	400	100

จากการเก็บข้อมูลจุดประสงค์ในการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ระยะทางที่ใช้การปั่นจักรยาน ระยะเวลาที่ระยะเวลาที่ใช้การปั่นจักรยาน และช่วงเวลาในการปั่นจักรยานของกลุ่มตัวอย่างจาก 400 คน จัดเป็น 3 อันดับแรก และคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

จุดประสงค์ในการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

อันดับที่ 1 ต้องการปั่นจักรยานเพื่อออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 27.5

อันดับที่ 2 ต้องการปั่นจักรยานเพื่อไปยังที่พัก คิดเป็นร้อยละ 21.3

อันดับที่ 3 ต้องการปั่นจักรยานเพื่อไปยังสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 20.3

ระยะทางที่ใช้ในการปั่นจักรยาน

อันดับที่ 1 คือ 9.1 กิโลเมตรขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.3

อันดับที่ 2 คือ 3.1-6 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 24.5

อันดับที่ 3 คือ 6.1-9 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 24.3

ระยะเวลาที่ใช้ในการปั่นจักรยาน

อันดับที่ 1 ต้องการปั่นจักรยานในระยะเวลาที่มากกว่า 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.3

อันดับที่ 2 ต้องการปั่นจักรยานในระยะเวลา 31-45 นาที คิดเป็นร้อยละ 31.5

อันดับที่ 3 ต้องการปั่นจักรยานในระยะเวลา 46-60 นาที คิดเป็นร้อยละ 23.0

ช่วงเวลาในการปั่นจักรยานของกลุ่มตัวอย่าง

อันดับที่ 1 เป็นช่วงเย็น ระหว่าง 17.01 - 23.00 น. คิดเป็นร้อยละ 40.5

อันดับที่ 2 เป็นช่วงกลางวันระหว่าง 11.01-17.00 น. คิดเป็นร้อยละ 39.2

อันดับที่ 3 เป็นช่วงเช้า ระหว่าง 05.00 - 11.00 น. คิดเป็นร้อยละ 34.7

นอกจากนี้ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเส้นทางจักรยาน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเส้นทางจักรยาน

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
มีช่องทางเดินจักรยานที่ชัดเจน	4.59	0.517	มากที่สุด
มีจุดจอดจักรยาน	4.51	0.562	มากที่สุด
มีป้ายและสัญลักษณ์	4.36	0.714	มากที่สุด
เส้นทางจักรยานที่เน้นความสะดวกสบาย	4.42	0.738	มากที่สุด
มีความลาดชันน้อย			
พื้นผิวถนนมีสภาพที่เหมาะสม	4.58	0.612	มากที่สุด
ได้มีตรรกะระหว่างการปั่นจักรยาน	4.64	0.550	มากที่สุด
มีความปลอดภัยสูง	4.69	0.510	มากที่สุด
ทัศนียภาพที่สวยงาม	4.26	0.855	มากที่สุด
เส้นทางมีความท้าทาย	4.00	1.062	มากที่สุด
มีปริมาณการจราจรต่ำ	4.49	0.609	มากที่สุด

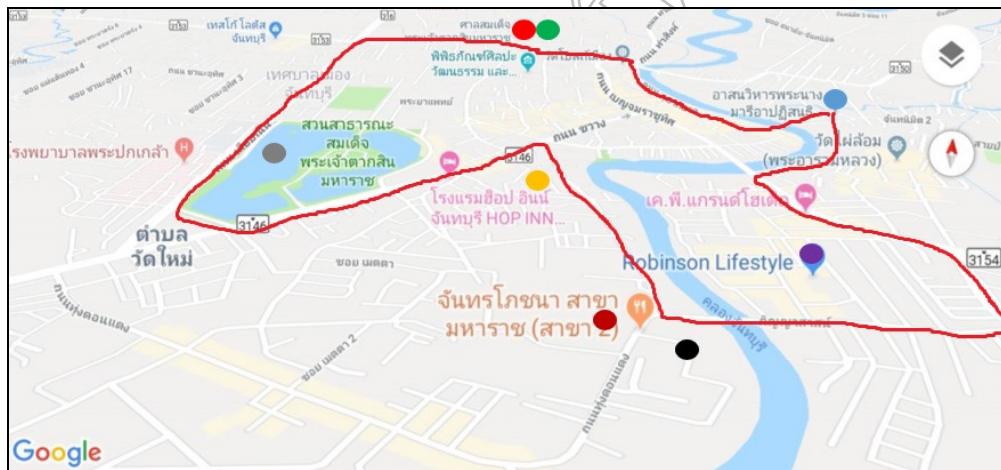
ตารางที่ 5 (ต่อ) ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเส้นทางจักรยาน

ข้อความถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ช่องทางจักรยาน	4.53	0.660	มากที่สุด
มีจุดจอดจักรยาน	4.40	0.968	มากที่สุด
พื้นที่ซ่อมบำรุง	2.73	0.897	น้อย
พื้นที่ชาร์จโทรศัพท์ฉุกเฉิน	3.36	0.912	ปานกลาง
พื้นที่นั่งพักผ่อนชั่วคราว	4.16	0.845	มาก
มีที่พักและร้านอาหารระหว่างทาง	3.83	1.055	ปานกลาง

3. สร้างเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

การออกแบบเส้นทางจักรยานได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องมาใช้ในการสร้างเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งจากข้อมูลเส้นทางภายในพื้นที่ตัวเมือง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี มีเส้นทางหลักเส้นทางรอง และเส้นทางคอนกรีตเสริมเหล็กที่เชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย จากผลของแบบสอบถามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวพบว่า จุดประสงค์ในการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว อันดับที่ 1 ต้องการปั่นจักรยานเพื่อออกกำลังกาย อันดับที่ 2 ต้องการปั่นจักรยาน

ไปยังที่พัก และอันดับที่ 3 ต้องการปั่นจักรยานเพื่อไปยังสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม ระยะทาง 9.1 กิโลเมตร ขึ้นไป ระยะเวลาที่ใช้ในการปั่นมากกว่า 1 ชั่วโมง ในช่วงระหว่าง 17.01 น. - 23.00 น. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการสิ่งสนับสนุน คือ เส้นทางจักรยานควรมีความปลอดภัยสูง และในการปั่นจักรยานควรได้รับมิตรภาพระหว่างการปั่นจักรยาน นอกจากนี้ยังต้องการเส้นทางจักรยานที่ชัดเจน มีจุดจอดจักรยาน และพื้นที่นั่งพักผ่อนชั่วคราว จากนั้นจึงได้มีการออกแบบเส้นทางจักรยานโดยการกำหนดจุดสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญต่างๆ ไว้ในแผนภาพจาก Google map โดยเส้นทางจักรยานมีสองเส้นทางดังภาพที่ 1 และ 2

ภาพที่ 1 เส้นทางเส้นที่ 1

จากสัญลักษณ์

แทน ศาลหลักเมือง

แทน ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

แทน สวนสาธารณะทุ่งนาเขย

แทน วัดป่าคลองกุ้ง

แทน ตลาดเซนทริค

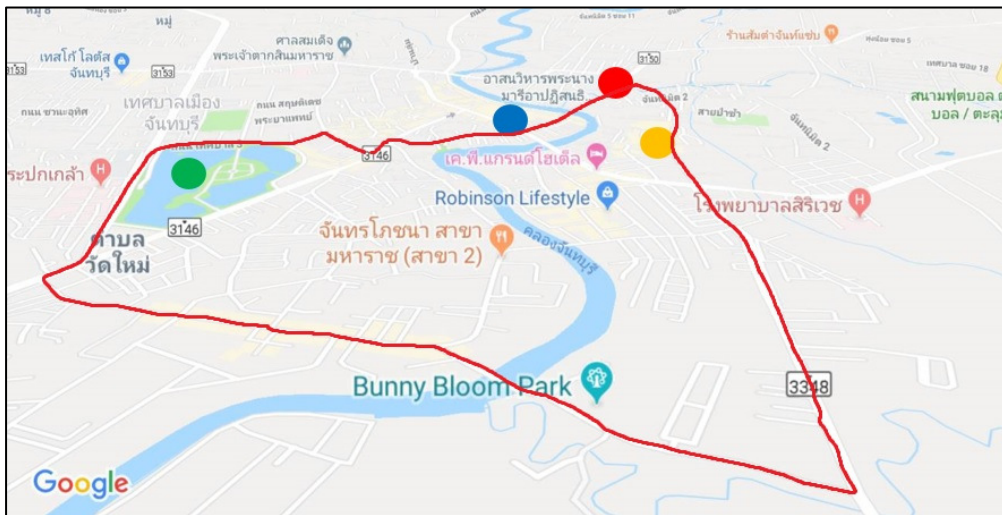
แทน โรบินสัน

แทน โบสถ์คาทอลิก

แทน วัดใหม่

ภาพที่ 2 เส้นทางเส้นที่ 2

จากสัญลักษณ์

- แทน โบสถ์คาทอลิก
- แทน สวนสาธารณะทุ่งนาเขย
- แทน วัดไผ่ล้อม
- แทน ชุมชนริมน้ำ

ต้นแบบเส้นทางจักรยานสำหรับท่องเที่ยวในตัวเมือง จันทบุรี เส้นทางจักรยานแบบที่ 1 ดังภาพที่ 3 เส้นทางนี้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีที่พักอยู่บริเวณชุมชนริมน้ำ ซึ่งในการออกแบบเส้นทางจักรยานมีช่องทางจักรยาน 3 ประเภท ดังนี้ ประเภทที่ 1 ช่องทางจักรยาน ได้แก่ ซอยเลียบบอบอ่างด้านสนามบอล ซอยท่าแฉลบ 1 และซอยศาลเจ้าพ่อสระบาป ประเภทที่ 2 เส้นทางจักรยานที่มีช่องทางสำหรับจักรยานโดยเฉพาะโดยจะมีการตีเส้นการจราจรแบ่งช่องทางจักรยานให้ชัดเจน ได้แก่ ถนนท่าหลวง ถนนเลียบบเนิน ถนนขวาง ถนนภิญญาสาสน์ ถนนญาณวิโรจน์ ถนนตรีรัตน์ และประเภทที่ 3 เส้นทางจักรยานแบบเฉพาะ ได้แก่ ถนนภิญญาสาสน์บริเวณสะพานแม่น้ำจันทบุรี นอกจากนี้มีการเพิ่มจุดจอดจักรยาน ด้วยกัน 3 จุด ดังนี้

จุดที่ 1 จุดจอดรถอยู่ที่สวนสาธารณะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เนื่องจากเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไปเหมาะสำหรับการนั่งพักผ่อน

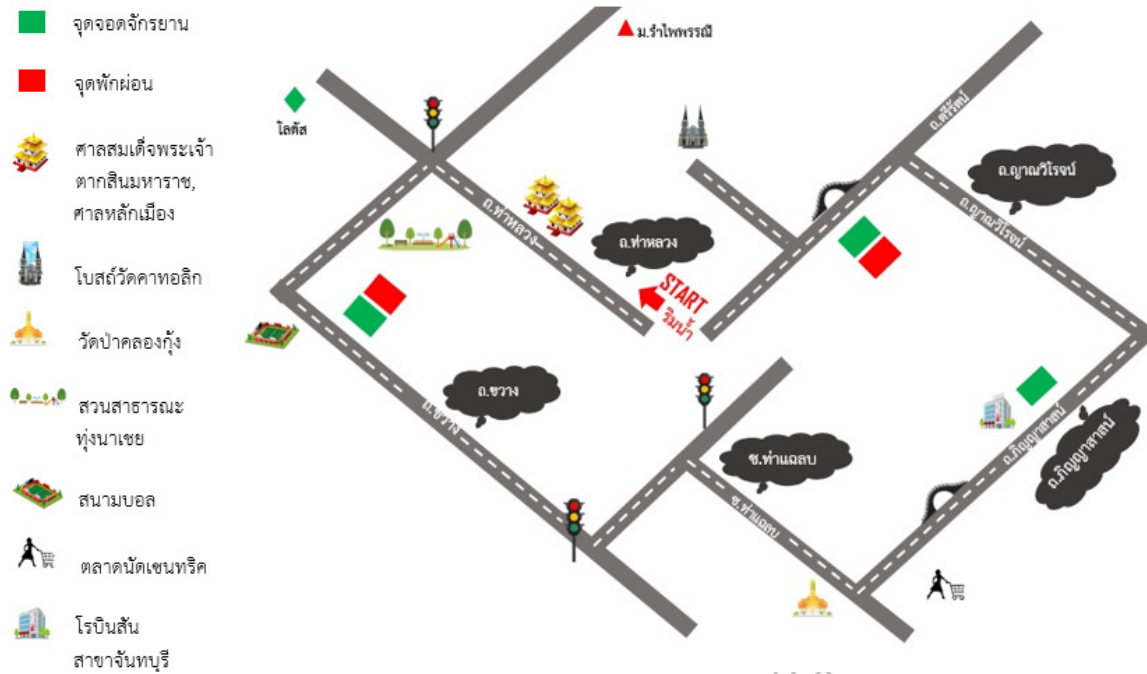
จุดที่ 2 จุดจอดจักรยาน อยู่ที่โรบินสันไลฟ์ สไตร์ จันทบุรี จากจุดนี้เป็นแหล่งศูนย์การค้าที่มีทั้งห้างสรรพสินค้าและตลาด

จุดที่ 3 มีการเพิ่มจุดจอดจักรยาน ที่บริเวณสะพานศาลเจ้าสระบาป เนื่องจากจุดนี้สามารถชมแม่น้ำจันทบุรีได้

มีการเพิ่มที่พักระหว่างทาง มีด้วยกัน 2 จุด ดังนี้

จุดที่ 1 จะอยู่บริเวณสวนสาธารณะทุ่งนาเขย เนื่องจากนักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนที่สวนสาธารณะทุ่งนาเขยได้

จุดที่ 2 ที่พักระหว่างทางจะอยู่บริเวณศาลเจ้าพ่อสระบาป ซึ่งบริเวณศาลเจ้าพ่อสระบาปสามารถชมวิวของแม่น้ำจันทบุรีได้

ภาพที่ 3 ต้นแบบเส้นทางจักรยานสำหรับท่องเที่ยวในตัวเมืองจันทบุรีเส้นทางที่ 1

ต้นแบบเส้นทางจักรยานสำหรับท่องเที่ยวในตัวเมือง
จันทบุรี เส้นทางจักรยานแบบที่ 2 ดังภาพที่ 4 เส้นทางนี้เหมาะกับผู้มีเวลาในการปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งในการออกแบบเส้นทางจักรยานมีช่องทางจักรยาน 3 ประเภท ดังนี้ ประเภทที่ 1 ช่องทางจักรยาน ได้แก่ ตรอกกระจ่าง ถนนศรีจันทร์ และซอยพิศาลธีรคุณ ประเภทที่ 2 เส้นทางจักรยานที่มีช่องทางสำหรับจักรยานโดยเฉพาะโดยจะมีการตีเส้นการจราจรแบ่งช่องทางจักรยานให้ชัดเจน ได้แก่ ถนนเทศบาล 3 ถนนเลียบบเนิน ถนนมหาราช ถนนภิญญาสาสน์ และถนนญาณวิโรจน์ ประเภทที่ 3 เส้นทางจักรยานแบบเฉพาะ เช่น ไหล่ทางที่มีแนวกั้น หรืออุปถุภณ์กั้น ได้แก่ ถนนภิญญาสาสน์บริเวณสะพานแม่น้ำจันทบุรี เนื่องจากสะพานมีขนาดเล็ก ปริมาณการจราจรติดขัด จึงควรมีช่องทางจักรยานแบบเฉพาะ นอกจากนี้มีการเพิ่มจุดจอดจักรยานด้วยกัน 3 จุด ดังนี้

จุดที่ 1 จุดจอดรถอยู่ที่สวนสาธารณะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เนื่องจากเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไปเหมาะสำหรับการนั่งพัก

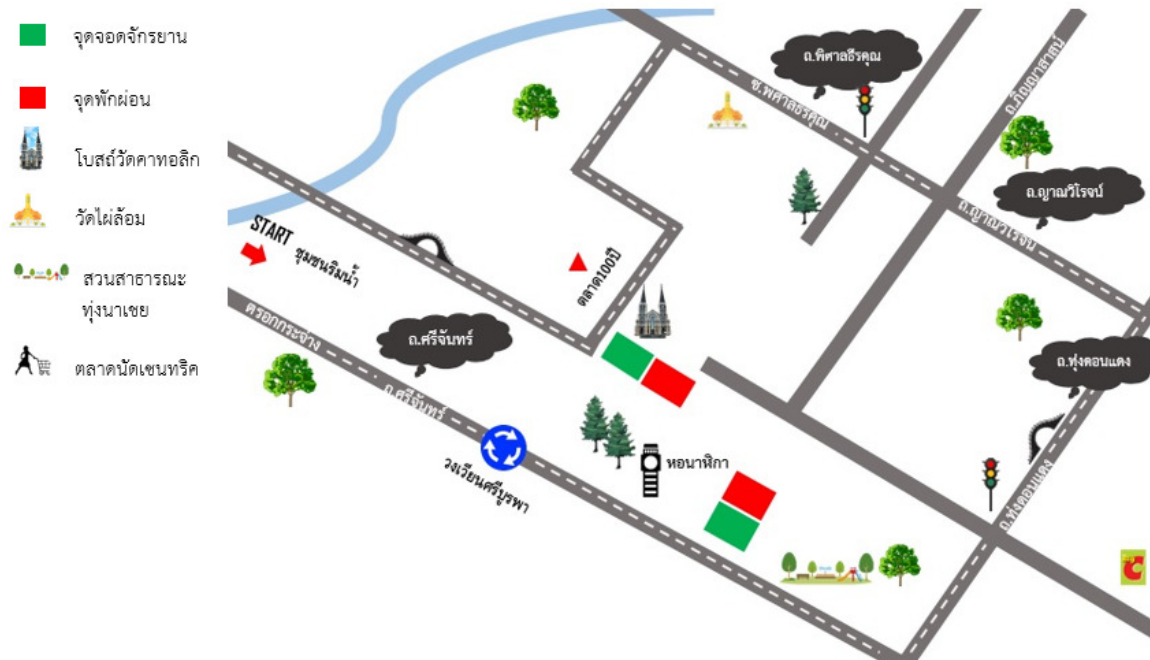
จุดที่ 2 จุดจอดจักรยาน อยู่ที่โรบินสันไลฟ์สไตล์
จันทบุรี จากจุดนี้เป็นแหล่งศูนย์การค้าที่มีทั้งห้างสรรพสินค้าและ
ตลาด

จุดที่ 3 มีการเพิ่มจุดจอดจักรยาน ที่บริเวณสะพาน
ศาลเจ้าสระบาป เนื่องจากจุดนี้สามารถชมแม่น้ำจันทบุรีได้

มีการเพิ่มที่พักระหว่างทาง โดย มีด้วยกัน 2 จุด ดังนี้

จุดที่ 1 จะอยู่บริเวณสวนสาธารณะทุ่งนาเซย
เนื่องจากนักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนที่สวนสาธารณะทุ่งนาเซยได้

จุดที่ 2 ที่พักระหว่างทางจะอยู่บริเวณศาลเจ้าพ่อ
 สระบาบ ซึ่งบริเวณศาลเจ้าพ่อสระบาบสามารถชมวิวของแม่น้ำ
 จันทบุรีได้

ภาพที่ 4 ต้นแบบเส้นทางจักรยานสำหรับท่องเที่ยวในตัวเมืองจันทบุรีเส้นทางที่ 2

สรุปผลและอภิปรายผล

ศึกษาเส้นทางและสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้นำข้อมูลมาสร้างเป็นต้นแบบเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จะเห็นได้ว่าได้ออกแบบเส้นทางจักรยานจำนวน 2 เส้นทาง คือ เส้นทางแบบที่ 1 เส้นทางชุมชนริมน้ำ - ศาลหลักเมือง - ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช - สวนสาธารณะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช - วัดปากคลองกุ้ง - โรบินสันไลฟ์สไตล์ จันทบุรี - โบสถ์วัดคาทอลิก - ชุมชนริมน้ำ ระยะทางประมาณ 11.6 กิโลเมตร ใช้เวลาในการปั่นจักรยานประมาณ 1 ชั่วโมง และเส้นทางแบบที่ 2 เส้นทางชุมชนริมน้ำ - สวนสาธารณะทุ่งนาเขย - สวนน้ำจันทบุรี - วัดไผ่ล้อม - ตลาด 100 ปี - โบสถ์วัดคาทอลิก - ชุมชนริมน้ำ ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง จากการสร้างเส้นทางจักรยานได้ออกแบบเส้นทางทั้ง 2 เส้นทางนี้ เพราะมีความเหมาะสมในการปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวไปยังสถานที่สำคัญต่างๆ และในส่วนของการออกแบบมา มีการสร้างเส้นทางจักรยานเนื่องจากเป็นถนนสายหลัก และถนนสายรอง ซึ่งเป็นเส้นทางจักรยานที่เน้นความสะดวกสบาย พื้นผิวทางมีสภาพที่ดี มีความลาดชันน้อย มีความปลอดภัย และมีความน่าสนใจ จึงมีความเหมาะสมในการทำเส้นทางจักรยาน

ข้อเสนอแนะ

1. การออกแบบเส้นทางจักรยานในพื้นที่ตัวเมืองเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการใช้จักรยานเป็นยานพาหนะในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในตัวเมืองจันทบุรี
2. การออกแบบเส้นทางจักรยานในพื้นที่ตัวเมืองเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการทำประชาพิจารณ์
3. สามารถเป็นต้นแบบในการสร้างเส้นทางจักรยานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรีต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยการเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และความร่วมมือต่างๆ ของหลายท่าน ซึ่งให้การสนับสนุนคณะผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นงานวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ได้เป็นแหล่งกระตุ้นในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยในครั้งนี้ และการให้ข้อมูลวิจัย รวมถึงคำปรึกษาที่ดีเสมอมา ตลอดจนขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ในการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามของงานวิจัย จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ที่กรุณาสละเวลาเอื้อเฟื้อข้อมูลและให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่มีส่วนช่วยให้การจัดโครงการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้หวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนักน้อย สำหรับผู้ที่สนใจในการสร้างรูปแบบเส้นทางจักรยานโดยใช้จักรยานสำหรับท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี และหากมีข้อบกพร่องประการใดทางผู้เขียนขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย. (2560). การส่งเสริมให้ใช้จักรยานในการท่องเที่ยว. กระทรวงมหาดไทย, กรุงเทพฯ.

การท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบผสมผสาน. การท่องเที่ยวและกีฬา, จังหวัดจันทบุรี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). แผนที่ตัวเมืองจันทบุรี. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สำนักงานภาคกลาง เขต 4.

กันธิท มาราพรต และทักษิณา สมบุญ. (2559). การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้ตำบลคลองเขื่อน. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย. 11(2), 27.

กรมทางหลวงชนบท. (2558). คู่มือมาตรฐานการออกแบบจักรยาน. กรมทางหลวงชนบท, กรุงเทพฯ.

ภิรุเชษฐ์ กฤตยานุกูล และทัตเทต หนูสุข. (2558). พฤติกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ส่งผลต่อความปลอดภัย ทางถนนสำหรับการท่องเที่ยวในประเทศไทย. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย. 10(1), 90.

วนาพรรณ ชื่นอ้อม. (2556). ความคาดหวังและการรับรู้ของบุคลากรต่อคุณภาพการบริการ ของหน่วยสวัสดิการสุขภาพรามาริบัติ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2557). แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย. 15(1), 51.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร. (2559). แนวทาง/คู่มือในการพิจารณาความเหมาะสมในการทำทางจักรยานในเขตเมือง. สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร.

สำนักงานสถิติจันทบุรี. (2561). ข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี. สำนักงานสถิติจันทบุรี.